

TEMATY NA USTNĄ CZĘŚĆ EGZAMINU MATURALNEGO Z JĘZYKA POLSKIEGO

LITERATURA

1. Literackie inspiracje etosem pracy. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
2. Różne obrazy przyrody w literaturze. Omów sposoby ich kreowania i funkcje w wybranych utworach.
3. Przedstaw różne sposoby wykorzystywania tematu powrotu do lat dziecinnych w literaturze polskiej. Omów na wybranych przykładach.
4. Anioł jako motyw literacki. Omów, analizując wybrane przykłady.
5. Wróżbita i prorok w literaturze różnych epok. Przedstaw wybrane kreacje postaci i omów ich znaczenie w utworach.
6. Zdrada i podstęp jako środek do osiągnięcia celu. Omów temat na podstawie wybranych utworów literackich.
7. Bohater z książką w ręku – czyli o znaczeniu lektur w świecie postaci literackich. Omów zagadnienie na podstawie wybranych przykładów z literatury romantyzmu i pozytywizmu.
8. Antyutopia w literaturze XX wieku. Omów zagadnienie, na podstawie wybranych utworów.
9. Polemiki i spory - czyli starcia pokoleniowe w literaturze. Przedstaw to zjawisko kulturowe na podstawie analizy wybranych utworów.
10. Egzystencjalizm jako sposób myślenia o świecie. Omów temat na podstawie wybranych tekstów filozoficznych oraz literatury XX wieku.
11. Motto, cytat, tytuł jako klucz do interpretacji dzieła. Omów na wybranych

przykładach literackich.

12. Motyw utopii w dziele literackim. Dokonaj analizy wybranych utworów, wskaż podobieństwa i różnice w kreowaniu tego motywu.

13. Człowiek katem i ofiarą. Wskaż różne uwarunkowania postaw i czynów bohaterów w wybranych tekstach literackich.

14. Relacje ojciec – syn. Przedstaw temat, odwołując się do wybranych utworów literackich.

15. Funkcjonowanie kabaretu w rzeczywistości PRL-u. Omów zagadnienie na przykładzie twórczości wybranego artysty.

16. Przedstaw i porównaj obrazy miast w wybranych utworach literackich.

17. Zinterpretuj wieloznaczność pojęcia „dom”, odwołując się do wybranych przykładów literackich.

18. Przedstaw funkcję motywu samotności w wybranych dziełach literackich.

19. Zwierzęta w literaturze. Odwołując się do wybranych utworów literackich, przedstaw funkcjonowanie motywu.

20. Duchy, zjawy i upiory w literaturze polskiej i obcej. Objaśnij funkcję, jaką pełnią w kształtowaniu świata przedstawionego wybranych przez ciebie utworów.

21. Różne oblicza władców w literaturze. Omów na wybranych przykładach.

22. Widma, duch i zjawy – omów wpływ zjawisk nadprzyrodzonych na działania bohatera literackiego.

23. Omów sposoby wykorzystywania motywów biblijnych w literaturze.

24. Obrzędy, tradycje i święta. Omów sposoby ich przedstawiania i funkcje w wybranych utworach.

25. Dziecko w literaturze. Omów temat, analizując wybrane utwory literackie.

26. Relacje kobieta - mężczyzna. Przedstaw zagadnienie na podstawie wybranych utworów literatury.

27. Zbrodniarz jako bohater literacki. Scharakteryzuj wybrane postaci na podstawie analizy utworów literackich.
28. Różne sposoby widzenia Boga, świata i śmierci w literaturze dwóch wybranych epok. (np. renesans, barok)
29. Idealiści i marzyciele w literaturze. Scharakteryzuj sposoby kreowania takich bohaterów w utworach z różnych epok.
30. Wewnętrzna przemiana bohatera literackiego. Omów jej istotę oraz funkcję, odwołując się do wybranych utworów.
31. Choroba jako jedno z ludzkich doświadczeń. Zanalizuj temat na podstawie wybranych dzieł literackich.
32. Na podstawie wybranych utworów literackich przedstaw różne ujęcia tematyki wojennej.
33. Różne obrazy rzeczywistości totalitarnej w prozie i poezji. Zinterpretuj zgromadzony materiał źródłowy.
34. Topos „świata teatru” w literaturze. Omów sposoby jego realizacji oraz funkcje w wybranych przykładach literackich.
35. Miłość, nienawiść, gniew – scharakteryzuj kreacje wybranych bohaterów literackich, którzy znaleźli się we władzy namiętności.
36. Miłość jako temat literacki. Przedstaw jej oblicze i/lub funkcjonowanie motywu na podstawie analizy wybranych utworów.
37. Różne wizerunki starości. Przedstaw temat, odwołując się do wybranych tekstów literackich.
38. Różne stany psychologiczne bohaterów znajdujących się w sytuacjach skrajnych. Omów temat na podstawie wybranych utworów.
39. Hiob naszych czasów. Omów sposoby ujęcia motywu cierpienia w wybranych tekstach literackich.
40. Motyw samobójcy w literaturze. Omów na przykładach wybranych

utworów.

41. Różne oblicza śmierci w literaturze. Omów zagadnienie na przykładach wybranych utworów.
42. Relacja Bóg - człowiek. Omów funkcjonowanie tego motywu w wybranych utworach literackich.
43. Obrazy biesiad utrwalone w dziełach literackich. Dokonaj analizy porównawczej przykładów.
44. Wina i kara jako motyw literacki. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
45. Cierpienie jako motyw w literaturze. Omów sposób jego realizacji na podstawie analizy i interpretacji wybranych utworów.
46. Portrety ojców w literaturze. Przedstaw sposoby kreowania ich wizerunku w wybranych utworach literackich różnych epok.
47. Biesiady, wesela i bale. Przedstaw funkcję tych motywów w wybranych tekstach literackich.
48. Życie codzienne w czasach PRL-u. Omów zagadnienie na podstawie wybranych utworów literackich.
49. Motyw walki dobra ze złem. Przedstaw zagadnienie na podstawie wybranych utworów literackich.
50. „Dobra żona męża korona” - zaprezentuj różnorodne portrety małżonek w literaturze, analizując wybrane przykłady tekstów literackich.
51. Rola wiary w życiu mieszkańców wsi. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach .
52. Analizując utwory wybranego twórcy, przedstaw związki pomiędzy biografią autora i jego twórczością.
53. Motyw pieniądza w literaturze i jego funkcje. Rozważ zagadnienie na podstawie twórczości wybranych utworów literackich.

54. Kobieta jako motyw literacki. Przedstaw zagadnienie na podstawie analizy wybranych dzieł literackich.
55. Literatura o domu i rodzinie-serio i prześmiewczo. Zaprezentuj temat, analizując wybrane teksty literackie.
56. Bohaterowie, którzy zmarnowali swą szansę. Analizując teksty literackie , dokonaj charakterystyki porównawczej wybranych bohaterów.
57. Literackie portrety „młodych gniewnych”. Przedstaw różne kreacje zbuntowanych bohaterów na wybranych utworach literackich.
58. Kulinaria w literaturze. Omów funkcje tego motywu w wybranych utworach literackich.
59. Wielkie monolog literackie i ich funkcja. Zaprezentuj temat, analizując wybrane teksty literackie.
60. Obraz rodziny i jej funkcja w literaturze. Przedstaw zagadnienie na podstawie analizy i interpretacji wybranych utworów.
61. Małżeństwo w literaturze. Scharakteryzuj bohaterów oraz relacje między nimi na podstawie wybranych utworów.
62. Rodzeństwo w literaturze. Omów relacje panujące między bohaterami w wybranych utworach.
63. Przedstaw wpływ kobiety na postawę i zachowanie mężczyzny. Odwołaj się do wybranych utworów pochodzących z różnych epok.
64. Literackie portrety bohaterów samotnych. Scharakteryzuj wybrane postaci oraz przedstaw sposób ich kreacji.
65. Waśnie rodowe. Przedstaw literackie ujęcie problemu, odwołując się do wybranych przykładów z różnych epok .
66. Satyryczne widzenie świata w literaturze oraz jego funkcja. Przedstaw problem, odwołując się do wybranych utworów.

67. Zło i jego personifikacja w literaturze XX w. . Przedstaw problem, odwołując się do wybranych utworów.
68. Przedstaw obraz wsi funkcjonujący w literaturze. Zanalizuj dowolnie wybrane utwory.
69. Żołnierz polski jako bohater literacki. Scharakteryzuj wybrane postaci na podstawie analizy utworów przedstawiających I bądź II wojnę światową lub czasy powojenne.
70. Dosłowne i metaforyczne ujęcie piekła w literaturze .Omów na wybranych tekstach.
71. Apokalipsa jako motyw literacki. Przedstaw zagadnienie na podstawie utworów różnych epok.
73. Przyjaźń jako wartość. Rozwiń temat na podstawie wybranych tekstów literackich.
74. Pycha jako czynnik determinujący działania człowieka. Określ jej źródła i konsekwencje, analizując wybrane utwory dramatyczne.
75. Literackie portrety zakochanych. Przedstaw na wybranych przykładach z różnych epok.
76. Żołnierz niemiecki jako bohater literacki. Scharakteryzuj postaci na podstawie wybranych utworów.

ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI.

1. Powstanie świata wg różnych wierzeń. Omów na podstawie analizy i interpretacji wybranych dzieł sztuki.
2. Różne wizerunki kobiety w literaturze i sztuce . Przedstaw na podstawie wybranych przykładów.

3. Funkcja motywu ogrodu w literaturze i malarstwie. Omów temat na wybranych przykładach.
4. Postać Chrystusa w literaturze i sztuce. Omów i porównaj na przykładzie dzieł z dwóch wybranych epok.
5. Bohaterowie mitologii greckiej lub rzymskiej w literaturze i sztuce. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł.
6. Różne ujęcia motywu tańca w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
7. Różne ujęcia motywów tatrzańskich w literaturze i sztuce. Zanalizuj zgromadzony materiał.
8. Różne portrety rodziny w literaturze i sztuce. Omów sposoby ich kreowania na wybranych przykładach z dwóch epok.
9. Przedstaw i porównaj sposoby kreowania postaci historycznych w polskiej literaturze i sztuce.
10. Łaskawe i surowe oblicza natury w literaturze i malarstwie. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
11. Różne ujęcie motywów biesiadnych w literaturze i sztuce. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
12. Na podstawie wybranych przykładów z literatury i innych dziedzin sztuki, przedstaw różne sposoby pojmowania piękna.
13. Inspiracje biblijne w literaturze i sztuce. Przedstaw je oraz określ ich rolę w wybranych dziełach.
14. Motyw Sądu Ostatecznego w literaturze i sztuce. Przedstaw na wybranych przykładach różnorodność jego ujęcia.
15. Artystyczne interpretacje historii w literaturze i malarstwie. Omów zagadnienie na podstawie analizy porównawczej wybranych dzieł.
(np. H. Sienkiewicza i J. Matejki.)

16. Na podstawie analizy i interpretacji wybranych tekstów kultury przedstaw, jak twórcy wykorzystują w swoich dziełach symbol i alegorię.
17. Motywy muzyczne i sposoby ich eksponowania. Przedstaw na podstawie analizy i interpretacji wybranych dzieł sztuki.
18. Polskie powstania narodowe w literaturze i malarstwie. Przedstaw ich ujęcie w przywołanych dziełach.
19. Na podstawie wybranych przykładów przedstaw różne ujęcie motywu macierzyństwa. Odwołaj się do dzieł literackich i plastycznych.
20. Malarskie, filmowe i literackie ujęcie tematyki żydowskiej. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
21. Sceny batalistyczne utrwalone przez pisarzy i malarzy. Omów na podstawie wybranych przykładów.
22. Dekadentyzm w literaturze i sztuce. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
23. Zaprezentuj różne wizerunki Matki Bożej w literaturze i sztuce.
24. Śmierć jako motyw w literaturze i sztuce. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
25. Motyw drogi w literaturze i w filmie. Omów na wybranych przykładach różne ujęcia tego zagadnienia.
26. Stroje bohaterów literackich i postaci przedstawionych na obrazach jako element charakterystyki bohatera. Omów na wybranych przykładach.
27. Dzieło literackie a jego filmowa adaptacja. Porównaj film z jego literackim pierwowzorem. Oceń adaptację.
28. Filmy Andrzeja Wajdy jako interpretacje dzieł literatury polskiej. Omów wybrane przykłady.
29. Barokowe rozumienie piękna w sztuce i poezji. Omów na wybranych przykładach.

30. Impresjonizm w literaturze i sztuce XIX i XX wieku. Omów na wybranych przykładach.
31. „Ku pokrzepieniu serc”. Odwołując się do dzieł literackich i malarskich, wyjaśnij jaką rolę realizowała polska sztuka XIX wieku.
32. Portret matki w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
33. Wizerunek Sarmaty w literaturze i malarstwie. Rozwiń temat na podstawie wybranych dzieł literackich i plastycznych.
34. Różne sposoby kreowania herosów w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
35. Katastroficzne wizje i obrazy zagłady w dziełach literackich i filmowych. Analiza wybranych dzieł.
36. Różnorodne wizerunki dziecka w literaturze i malarstwie.
37. Wojna i czas powojenny ujęty z perspektywy Niemca. Przedstaw zagadnienie odwołując się do analizy i interpretacji wybranych tekstów kultury. (np. literatura, film)
38. Motyw diabła w literaturze i sztuce – omów temat na wybranych przykładach.
39. Specyfika świata przedstawionego w literaturze i filmie fantasy. Omów i zanalizuj temat na wybranych przykładach

JĘZYK.

1. Przysłowia polskie. Dokonaj analizy językowej i kulturowej wybranych przysłów o określonej tematyce.
2. Funkcje nazwisk bohaterów w literaturze różnych epok. Zanalizuj wybrane przykłady.
3. Funkcje stylizacji biblijnej w tekstach literackich różnych epok. Omów na

wybranych przykładach.

4. Błędy językowe i mechanizmy ich powstawania. Omów zjawisko na podstawie wybranych przykładów.
5. Wpływ Internetu na język polski. Przedstaw zjawisko na podstawie zgromadzonego materiału.
6. Tak mówią bohaterowie literaccy. Omów język wybranych postaci ze szczególnym uwzględnieniem cech ujawniających ich przynależność środowiskową i charakter.
7. Neologizmy w literaturze XX wieku. Przedstaw ich typy oraz funkcje na wybranych przykładach.
8. Dlaczego niektóre wyrazy stają się modne? Zanalizuj przykłady ze współczesnej polszczyzny.
9. Na wybranych przykładach omów funkcjonowanie dialektyzmów w języku Twojego regionu.
10. Humor w zeszytach uczniów. Analizując zgromadzony materiał, omów rodzaje błędów językowych występujących w wybranych przykładach.
11. Językowe sposoby wyrażania uczuć w listach Twojego pokolenia i pokolenia romantyków (A. Mickiewicza, J. Słowackiego, Z. Krasińskiego).
Dokonaj analizy przykładowych listów.
12. Różne sposoby realizowania gry słów. Omów zjawisko, odwołując się do wybranych reklam, fraszek i aforyzmów.
13. Analizując obraz świata jaki tworzą reklamy oraz język sloganu reklamowego, wyjaśnij funkcję obrazu i języka w reklamie.
14. Zanalizuj i omów różne rodzaje stylizacji językowej na przykładzie dwóch tekstów literackich XIX wieku.
15. Dokonaj analizy języka reklam. Wyjaśnij jaki obraz świata kreują .

16. Język pamiętników i dzienników – zbadaj i scharakteryzuj na wybranych przykładach.
17. Język sprawozdawców sportowych wobec norm poprawnościowych. Omów na wybranych przykładach, zwracając uwagę na typy błędów językowych.
18. Omów pochodzenie nazw osiedli, dzielnic i ulic w Twojej miejscowości.
19. Omów najczęstsze błędy językowe, które dostrzegasz w swoim środowisku rówieśniczym i rodzinnym. Wskaż przyczyny powstawania błędów.
20. Język mojego pokolenia. Omów typowe zjawiska i procesy na wybranych przykładach.
21. Przeanalizuj na wybranych przykładach wpływ języka angielskiego na współczesną polszczyznę i oceń ich zasadność.

DYREKTOR

mgr inż. Kazimierz Czernicki